

TISKOVÁ ZPRÁVA

V Praze se vyskytl zvýšený počet spalniček

Jediné účinné opatření: očkování

Hygienická stanice hlavního města Prahy (dále jen „HSHMP“) jako věcně a místně příslušný orgán ochrany veřejného zdraví v Praze informuje veřejnost, že aktuálně se na území hlavního Prahy registruje začátek zvyšujícího se počtu onemocnění spalničkami. *„Prozatím máme hlášeno 23 případů. Jde o 14 dětí ve věku od jednoho roku do sedmnácti let a 9 dospělých. Vzhledem k tomu, že spalničky patří mezi vysoce nakažlivé infekce přenášející se vzduchem, tuto věc nepodceňujeme a aktivně ji řešíme,“* říká ředitel HSHMP Jan Jarolímeck. HSHMP proto především rodičům doporučuje překontrolovat, zda jsou jejich děti proti spalničkám chráněny příslušnou vakcinační látkou. Pokud zjistí, že ne, měli by tak podle doporučení HSHMP vyhledat praktického lékaře pro děti a dorost a nechat děti naočkovat.

Všichni dosud nemocní byli hospitalizováni v nemocnici. Ukázalo se, že devět dětí a tři dospělí nebyli proti spalničkám očkováni. *„Bohužel se nám ukázalo, že tyto děti nebyly očkované proto, že očkování v řádném termínu rodiče odmítli. Z našeho pohledu se tato skutečnost jeví jako značně problematická a postoj rodičů jako značně neodpovědný,“* upřesňuje šéf pražských hygieniků Jarolímeck s tím, že HSHMP tuto situaci detailně monitoruje a v souladu s platnými právními předpisy vyšetřuje osoby, které byly s nemocnými v kontaktu.

HSHMP také v rámci tzv. předběžné opatrnosti činí i další opatření. *„Rozhodl jsem se, že budeme proaktivní a prostřednictvím Společnosti praktických lékařů pro děti a dorost jsme informovali o zvyšujícím se výskytu onemocnění spalničkami v Praze všechny pražské dětské praktické lékaře, protože začínající spalničky se mohou podobat i jiným nemocem,“* říká Jarolímeck a dodává: *„Velké poděkování pak patří předsedkyni pražské Společnosti praktických lékařů doktorce Cabrnochové, která nám s touto osvětou aktivně pomohla. Pražští dětské praktičtí lékaři tak podle našeho názoru mohou nyní spalničky brát více na zřetel a provést příslušná laboratorní vyšetření, kterými je možnost spalničky spolehlivě prokázat.“* To s sebou přináší i následně i volba adekvátní léčba včetně povinné hospitalizace.

Na základě iniciativy pražských hygieniků byl na množství protilátek proti spalničkám vyšetřen i zdravotnický personál, který s nemocnými přišel do kontaktu. *„I zde jsme se snažili být proaktivní a již na začátku února letošního roku jsem oslovil ředitele pražských nemocnic s žádostí o součinnost a vytipování zdravotnického personálu, u kterého by bylo vhodné nechat provést vyšetření na protilátky. Celkem tak již bylo vyšetřeno skoro 300 pražských zdravotníků,“* upřesňuje Jarolímeck a zároveň dodává: *„V případech, kde se hladina protilátek proti spalničkám ukázala jako nedostatečná, nařídili jsme na základě souhlasu hlavního hygienika ČR mimořádné očkování s tím, že Ministerstvo zdravotnictví již poskytlo příslušné vakcíny.“*

Projevy onemocnění

Spalničky jsou vysoce nakažlivé virové infekční onemocnění šířící se vzdušnou cestou kapénkami nebo přímým kontaktem s infikovanými slinami či hleny. Onemocnění začíná horečkou, kašlem, rýmou, světloplachostí a zarudnutím očních spojivek. V ústech na sliznici tváří se mohou objevit bělavé tečky se zarudlým okolím. Čtvrtý až pátý den je patrná sytá červená až fialová vyrážka, která začíná na záhlaví a šíří se na obličej, krk, břicho a končetiny.

Vzhledem k tomu, že spalničky jsou označovány za dětskou nemoc, bývá onemocnění u dospělých odhaleno později, a spalničky jim tak mohou způsobit vážnější problémy. Onemocnění může zkomplikovat zápal plic, zánět středního ucha, vedlejších dutin nosních nebo zánět mozku.

U neočkovaných a oslabených jedinců může průběh onemocnění v extrémních případech skončit až fatálně. Na spalničky není žádný specifický lék. Léčí se pouze projevy onemocnění - horečka a další nepříjemné symptomy.

Vyšší proočkovanost doporučuje i Světová zdravotnická organizace

V Česku a Evropě se v uplynulých dekádách dařilo díky vysoké proočkovanosti populace výskyt spalniček téměř vymýtit. Bohužel v posledních letech proočkovanost v Česku a Evropě klesá. Spalničky se tak v terénu zákonitě objevují stále častěji.

Loni propukla lokální epidemie spalniček v Moravskoslezském kraji, dříve také v kraji Ústeckém.

Stejně tak epidemii spalniček již zažilo několik evropských zemí včetně Německa a Itálie. Zhoršená situace je aktuálně v Rumunsku. Mezi další evropské země, které spalničky již potrápily patří Řecko, Ukrajina, Kyrgyzstán, Bosna a Hercegovina, Rusko nebo Gruzie.

K výrazně zvýšenému počtu lidí očkovaných proti spalničkám vyzvala již 25. února roku 2015 na zasedání v dánské Kodani evropské země a státy střední Asie Světová zdravotnická organizace.

V Česku je očkování proti spalničkám povinné. Je součástí takzvané trojvaccíny, která chrání také proti zarděnkám a příušnicím.

V Praze 2. března 2018

RNDr. Jan Jarolímek, Ph.D., MBA
ředitel